

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

ректор Херсонського державного університету,

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

_____ 2021 р.

ПРОГРАМА

вступного випробування з **Соціології**

для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

та попереднього здобутого рівня вищої освіти

для громадян України та іноземних громадян

(денна, заочна форми навчання)

Херсон 2021

ЗМІСТ

	с.
1 Загальні положення.....	3
2 Зміст програми.....	4
3 Список рекомендованої літератури.....	5
4 Критерії оцінювання знань фахового вступного випробування (тестування).....	7

1. Загальні положення

Програма додаткового фахового вступного випробування для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра на 2 курс на основі освітньої-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» розроблена відповідно до ОПП ступеню вищої освіти «бакалавр» (ХДУ, 2020) напряму підготовки 054 Соціологія.

Організація та проведення додаткового фахового вступного випробування (тестування) відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за ступенем вищої освіти бакалавра.

Форма фахового вступного випробування: вступне випробування проводиться у формі тестування.

Тривалість фахового вступного випробування – на виконання тестових завдань відведено 40 хвилин.

Результат фахового вступного випробування оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Додаткове вступне випробування має на меті визначення рівня базової теоретичної підготовки вступника з подальшим допуском до складання фахового вступного випробування для здобуття ступеня бакалавра. У випадку, якщо абітурієнт не склав додаткове вступне випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі за цією спеціальністю (напрямом підготовки).

Перепусткою на тестування є Аркуш результатів вступних випробувань, паспорт або інший документ, що за чинним законодавством засвідчує особу.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. При перевірці така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеною Приймальною комісією та Правилами прийому для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з'явилися на фахове вступне випробування (тестування) без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах та конкурсі не допускаються.

2. Зміст програми

Становлення і розвиток протосоціологічного знання.

Історія соціології як наука. Соціальне знання архаїчних суспільств і Стародавнього Сходу. Виникнення і розвиток античної науки та її значення для пізнання соціальних процесів. Соціально-філософські проблеми суспільства і соціального пізнання в працях античних філософів. Соціально-економічна та політична обумовленість емпіричних досліджень в античних суспільствах.

Соціальне знання епохи Середніх віків і Відродження

Соціальне знання епохи Середньовіччя. Вплив творчості гуманістів Відродження на розвиток соціального пізнання. Становлення елементів соціологічного знання у XV–XVI ст. Соціальні утопії Т.Мора і Т.Кампанелли.

Соціальне знання епохи Нового часу

Особливості розвитку соціального знання нового часу. Соціальне знання англо-саксонського Просвітництва. Соціологічні концепції французького просвітництва. Елементи соціального знання у творчості німецьких просвітників. Розвиток емпіричних, демографічних і статистичних досліджень і методологічних проблем наукового знання XVII – поч. XIX ст.

Класичні соціологічні теорії середини XIX ст.

Виникнення і розвиток соціології. Огюст Конт і проект нової науки – соціології. Еволюціоністська соціологія Герберта Спенсера. Історична соціологія Алексіса де Токвіля. Органіцизм у соціології. Концепції соціального дарвінізму в соціології XIX ст. Ідейно-теоретичні витоки марксистської соціології. Проблема суспільного розвитку в творчості Карла Маркса. Теорія класів і класової боротьби Карла Маркса.

Соціологічна думка в Європі наприкінці XIX ст. – початку XX ст.

Емпіричні соціальні дослідження в Англії наприкінці XIX ст. – початку XX ст. Емпіричні соціальні дослідження у Франції та Німеччині XIX – початку XX ст. Психологічний напрям у соціології XIX – початку XX ст.

Класична соціологія на зламі XIX – XX ст.

Соціологічна концепція Ф.Тьоніса. Соціологічна концепція Г.Зіммеля. Соціологія Еміля Дюркгейма. Розуміюча соціологія Макса Вебера. Система соціології Вільфредо Фредеріко Парето. Соціологія Вернера Зомбарта.

Національні особливості розвитку соціології в XX ст.

Формування американської соціологічної традиції. Розвиток емпіричної соціології та масових опитувань у США. Функціоналізм Британської школи культурної антропології. Розвиток німецької соціологічної думки в період між 20-ми – 60-ми рр. XX ст. Соціологічна думка Франції 20-х – 60-х рр. XX ст.

Основні соціологічні концепції середини XX ст.

Еволюціоністсько-реформістський підхід Р. Парка та соціологія міста. Соціально-психологічна концепція Ф. Знанецького і У. Томаса. Інтегральна соціологія Пітирима Сорокіна. Інтераціоналістська соціологія. Структурно-функціональна соціологія Толкотта Парсонса

Розвиток теоретичної соціології в другій половині XX ст. – на початку XXI ст.

Функціоналізм Роберта Мертона. Теорія соціального обміну Джорджа Хоманса і Пітера Блау. Теорія конфлікту: Ральф Дарендорф, Л'юїс Козер. Феноменологічна соціологія і етнометодологія. Новітні напрями розвитку соціологічної теорії.

3. Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Соціологія: Підручник \ за ред. В.Г.Городяненка. К., 2008. 544с.
2. Соціологія: Підручник \ за ред. Н.П. Осіпової. К., 2003. 336с.
3. Соціологія: Підручник \ за ред. В.М. Пічі. К., 2004. 277с.
4. Кравченко А. Социология. Учебник для вузов. М., 2001. 508 с.
5. Социология: Учебник для вузов / под ред. В.Лавриненко, Н.Нартов, О.Шабанова. М., 2003. 407 с.

Допоміжна:

1. Білоус В. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посібник. К., 2002. 140 с.
2. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. К., 1998.
3. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. К., 1994. 261 с.
4. Волович В., Юренко О. Видатний політичний діяч України, фундатор вітчизняної соціології Микита Юхимович Шаповал // Шаповал М. Загальна соціологія. К., 1996. С. 4-18.
5. Галкина Т. Социология управления: от группы к команде. М., 2004. 224 с.
6. Герасимчук А., Палеха Ю., Шиян О. Соціологія: Навч. посібник. К., 2002. 237 с.
7. Гіденс Е. Соціологія. К., 1999. 726 с.
8. Головатый Н. Социология молодежи: Курс лекций. К., 1999. 224 с.
9. Дворецька Г. Соціологія праці: Навч. посібник. К., 2001. 244 с.
10. Елсуков А. Краткий курс теоретической социологии. Минск, 1999. 127 с.
11. Ерышев А., Лукашевич Н. Социология религии: Учеб. Пособие. К., 1999. 177 с.
12. Жоль К. Соціологія: Навч. посібник. К., 2005. 440 с.
13. Захарченко М., Погорілий О. Історія соціології (від античності до поч. ХХ ст.). К., 1993. 336 с.
14. Лубський В. Соціологія релігії. К., 1999. 203 с.
15. Лукашевич Н. Соціологія праці: Підручник. К., 2004. 440 с.
16. Лукашевич Н., Солодков В. Социология образования: Конспект лекций. К., 1997. 224 с.
17. Лукашевич М., Туленков М. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії. К., 2004. 464 с.
18. Малышев А. Новая общесоциологическая теория (парадигма). Винница, 1996. 93 с.
19. Оравец Й. Академическая модель государства. Социология. К., 1993. 129 с.
20. Паніна Н. Технологія соціологічного дослідження. К., 1996. 232 с.
21. Піча В. Практикум з соціології. Львів, 2004. 368 с.
22. Погорілий О. Соціологічна думка ХХ ст.. К., 1996. 224 с.
23. Попова И. Социология: Введение в специальность. К., 1997. 287 с.
24. Попова І. Соціологія: Пропедевтичний курс. К., 1998. 272 с.
25. Прибиткова І. Основи демографії: Посібник. К., 1995. 256 с.
26. Проблеми соціального захисту молоді в умовах зміни соціально-економічних відносин. К., 1993. 253 с.
27. Пшеничнюк О. Соціологія. К., 2005. 172 с.
28. Ручка А., Танчер В. Курс історії теоретичної соціології. К., 1995. 224 с.
29. Соціальна робота з підлітками з девіантною поведінкою та молодими людьми, які повернулися з місць позбавлення волі / За заг. ред. А.Бучака. Рівне, 2001. 28 с.
30. Соціологічна думка України: Навч. посібн. / ред. Захарченко М. та ін. К., 1996. 424 с.
31. Соціологія культури: Навч. посібник / за ред. О.Семашка, В.Пічі. К., 2000. 334 с.
32. Соціологія молоді. Програма, методи, результати досліджень. Рівне, 1993. 37 с.

33. Соціологія. Посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. В.Городяненка. К., 1999. 384 с.
34. Соціологія: Конспект лекцій для студентів гуманітарних вузів. К., 1992. 176 с.
35. Соціологія: Короткий енциклопедичний словник / під ред. В.Воловича. К., 1998. 736 с.
36. Соціологія: Курс лекцій / за ред. В.Пічі. Л., 2002. 312 с.
37. Соціологія: Курс лекцій / за ред. І.Старовойта. Тернопіль, 1999. 176 с.
38. Соціологія: Навч. посібник / за ред. С. Макеєва. К., 1999.
39. Соціологія: Навч. посібник / упор. П.Марчук. Тернопіль, 1998. 300 с.
40. Соціологія: Підручник / за заг. ред. В.Андрущенко, М.Горлача. Харків; К., 1998. 624 с.
41. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. В.Городяненка. К., 2003. 560 с.
42. Сурмин Ю., Туленков Н. Методология и методы социологических исследований: Учеб. пособие. К., 2000. 304 с.
43. Сурмин Ю.П. Теория общественного мнения: Курс лекций. К., 1999. 72 с.
44. Сурмін Ю. Соціологія: Методичний посібник. Кіровоград, 1995. 55 с.
45. Циба В. Соціологія особистості: системний підхід (соціально-психологічний аналіз). К., 2000. 199 с.
46. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. Львів, 1996.
47. Шаповал М. Загальна соціологія: Підручник / за ред. О.Юренка. К., 1996. 368 с.
48. Шаповал М. Соціологія українського відродження. К., 1994.
49. Щекин Г. Система социологического знания. К., 2001. 208 с.
50. Якуба О. Соціологія: Навч. посібник. Харків, 1996. 191 с.

Довідкова

1. Джонсон А. Тлумачний словник з соціології. Львів, 2003. 387 с.
2. Соціологія: терміни, поняття, персоналії: Навчальний словник- довідник / уклад. В.Піча, Ю.Піча, Н.Хома та ін. К., Львів, 2002. 480 с.
3. Большой толковый социологический словарь (Collins). Том 1 (А-О): Пер. с англ. М.: Вере, АСТ, 2001. 544 с.
4. Большой толковый социологический словарь (Collins). Том 2 (П-Я): Пер. с англ. М.: Вере, АСТ, 2001. 528 с.
5. Соціологія: короткий енциклопедичний словник / Під ред. В.І. Воловина. К., 1998.

4. Критерії оцінювання з тесту «Соціологія»

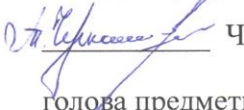
Кількість тестових балів	Оцінка
0	0
1	6
2	10
3	16
4	20
5	28
6	36
7	48
8	56
9	68
10	76
11	88
12	96
13	110
14	118
15	124
16	128
17	132
18	136
19	142
20	146
21	150
22	156
23	168
24	172
25	176
26	180
27	186
28	192
29	196
30	200

Тест містить 30 однорівневих завдань, що передбачають вибір однієї правильної відповіді із запропонованих. Загальна кількість балів тесту – 200.

У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу члена комісії залишає аудиторію з висновком *«не рекомендований до зарахування за результатами фахового вступного випробування (тестування)»*

Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології (протокол № 8 від 01.03.2021 р.)

Укладач програми:

Черкашина Тетяна Олександрівна,
голова предметної екзаменаційної комісії,
кандидат соціологічних наук